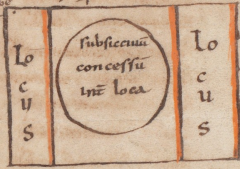

Genera controversiarum xiiii. De positione terminorum. De rigore. De fine. De loco. De domo proprietatis. De possessione. De alluvione. De iure territorii. De subsiccivis agris. De locis publicis. De locis relictis & extra clavis. De locis sacris & religiosis. De aqua pluviae accessu & de taneribus; **DE POSITIONE TERMINORUM**
 Controversiae inter duos pluresque vicinos. Inter duos in rigore sit certorum. siue rationis inter plures terminum facit aliquibus locis & quadam terminum secundum proximas possessiones. de hoc nesciunt. nisi eis conveniat. & diversitas controversiarum ipsi possessores inter se faciunt. Alii de loco. alii vero de fine. lineae legant. alii de fundis attendunt. Sed autem de modo querendum est. prius origo causae. Nam per hereditatem opinionis huius generis controversiae fiunt. Quia re iure ordinario legant. Prius tamen in iudicio super possessione quaestio finitur. Et tunc agri mensor ad loca iure percipiat. ut pace facta veritate huiusmodi legum terminet.

DE ALLUVIONE
 Genera controversiarum ex flumine haec sunt. non quod de occupatis agris agitur. sed quod utriusque abtulerit. repetitionem non habet. Quae res necessitate ripae munitur sine alterius damno quisquis ille faciat qui ripam suam mutat. Quod si fluminis torrentis aliquo tam voluntas decurrere ut alium mutet suum multorum agrorum occupat. Sepe etiam insulas efficit. Sed Cassius Longinus prudens simus iuris auctor hoc statuit. ut quicquid aqua lambendo abtulerit possessor amittat. Quis scilicet ripam suam sine alterius damno tuori debet. Si vero maior vis decurrere & insulas alterius alium mutat suum & sic insula in qua decurrere. unusquisque modum fluminis maioris agere debet. Etiam insula ipse sibi vendicabit. nisi terra tempestate occupata. Quis non possessoris negligentiae sed tempestate visiolentiae appareat abreptum.

DE SUBSICCIVIS AGRIS
 Ager subsiccivus secundum suas determinationes ascriptus est in finibus suis tabulario cesaris inserimus. & quod beneficio concessa aut assignata colonis fuerint siue in proximo siue in aliis civitatibus liberos beneficiorum ascribimus. & quicquid aliud ad frumentum mensurae pertinet ad solam coloniam. Sed & tabularium cesaris manu conditoris subscripsi habebat.

Ager est similis subsiccivorum conditionis extra clavis & non assignat. quasi rei publicae populo romano ut ipsius colonis cuius sine curae datur aut ad populum romanum pertinet datus non est. in illis qui assignare potuerit romanis potestate. Signa limitum finalium in diversis regionibus siue vocabula. uicos & possessiones haec sunt. Inter uicosque possessores et stimo nia agraria diuidenda. In montibus loca arida & confragosa petras signatas inuenimus. Summa montium terminos augustos id rotundos in effigiem colunt aliquos littera signatos. Arca finalis in poratibus; grumos id: congeriem petrarum. arbores autem missas in tactas a ferro. congeriem maceris id: ubi saxa collecta ab utroque parat; limite sac. haec petras sacrificia in quibus locis arborum in tactas stare uidentur. in quo loco ut terros errantes sacrificia faciebant. Alia loca uic multa res sine faciunt quae termino munitur. Alia uero deserta montium id placere montis ripae currentes sine faciunt. Aliquod sepulchra finem faciunt. Ideo sepulchra sequenda sique extremis finibus concurrerint; plures concursus agrorum expectant. Omnia enim monumenta dominos testantur. Si termini cursorum in effigie tauri estant. Certa loca riuus finales cunabulis tunc uerage quae regulis constructur. Scorpiones ubi duo fines cuncta se unguunt. si forte in a posteriora loca ubi agri in planitie estant in uicibus; ad signa in ueniant. haec inter uicatos ripis arboribus; autem missis in tactas ut supra dicta sacrificiales. tumor terre in effigie limitas constructos. petras molaros. foueas; & metas. lacos. & legionatos. & fabricas constructos calaunones. aliquotiens etiam petras quadratas & scriptas qui indicant.

Tota pilora est hanc...